

Redactare: Iulia Trăncuță
Corectură: Daria Logofătu
DTP: Carmen Dumitrescu
Design copertă: Mary Nicola

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Perrier, Pascale

Juke vox = Melodia verii / Pascale Perrier ; trad. din lb. franceză de Diana Morărașu. – Ed. bilingvă. –

București : Forteen, 2024

ISBN 978-630-6662-73-9

I. Morărașu, Diana (trad.)

821.133.1

Juke Vox

© 2022 Scrineo

73 Bd de Sébastopol, 75002 Paris

© Forteen, 2024, pentru prezenta ediție

Forteen este un imprint al Editurii Booklet.

PASCALE PERRIER

Juke Vox

Melodia Verii

Ediție bilingvă

Traducere din limba franceză
de Diana Morărașu

forteen | 2024

*“Now I need a place to hide away.
Oh, I believe in yesterday.”*
The Beatles, « Yesterday »

Elle arrive demain, et je ne sais toujours pas comment je vais lui parler. Impossible de reprendre les choses où elles en étaient, de faire comme s'il ne s'était rien passé. Et il me paraît tout autant impossible d'en parler de manière frontale et abrupte.

Alors ?

Alors, je n'en sais rien.

Mille scénarios tournent dans ma tête, aucun ne me paraît satisfaisant. Elle arrive demain, et je ne sais pas comment je pourrai la regarder en face. Quant à imaginer ce que je lui dirai...

Pas : « Salut, tu as fait bon voyage ? Et tiens, tu es toujours d'accord ? On part demain pour notre grande aventure Juke Vox ? Si tu savais comme j'ai hâte ! »

Pas non plus : « Il paraît que tu as eu ton bac. Bon, après ce qui t'est arrivé, c'est raté pour la mention, mais personne ne t'en voudra. Et l'important, c'est que tu aies la formation que tu voulais pour l'année prochaine, hein ! »

*„Now I need a place to hide away.
Oh, I believe in yesterday.”¹*
The Beatles, *Yesterday*

Ajunge mâine, iar eu încă nu știu ce să-i spun. Imposibil să reiau lucrurile de unde le-am lăsat, să pretind că nu s-a întâmplat nimic. Și la fel de imposibil mi se pare să-i vorbesc direct și abrupt.

Și atunci?

Atunci, habar n-am.

Mi se învârt în cap mii de scenarii și niciunul nu mi se pare satisfăcător. Ajunge mâine, iar eu nu știu cum o să pot să o privesc în ochi. Cu atât mai puțin să-mi imaginez ce o să-i spun...

În niciun caz: „Bună, cum a fost drumul? Ce zici, mai vrei să plecăm mâine în marea noastră aventură muzicală? Abia aștept!”.

Și nici: „Deci ai scăpat de bac. Bun, după toate câte ți s-au întâmplat, ai ratat mențiunea², dar nu se poate supăra nimeni pe tine. Important e să intri la ce facultate vrei anul viitor!”.

¹ „Acum am nevoie de un loc unde să mă ascund. Oh, cred în ziua de ieri.” (în engl. în original) (n. trad.).

² În sistemul educațional francez, „mențiunea” se referă la o distincție specifică de excelență, care poate varia de la „destul de bine”, la „bine” sau „foarte bine”. A lua bacalaureatul fără mențiune înseamnă că elevul a trecut examenele, însă media sa nu a fost suficient de mare pentru a primi o distincție care să-i recunoască performanțele (n. red.).

Et encore moins : « Tu exagères, depuis le temps que je t'envoie des messages, tu n'as répondu à aucun. Nada. Douze jours de silence total. Ne va pas me dire que je suis ta meilleure cousine après ça ! »

« Meilleures cousines », c'est comme ça qu'on avait décidé de s'appeler. Des meilleures amies, avec la parenté en plus. On habite à six cents kilomètres l'une de l'autre. Elle en région parisienne, moi à Bordeaux. Mais jamais la distance n'a empêché notre proximité. Sauf depuis douze jours.

Normalement, on s'envoie des tonnes de messages, et on se voit au moment des vacances. Deux longs mois ensemble chez Mamita, l'été. Et une semaine par-ci, par-là en plus. Je croyais que ça marcherait toujours, une année après l'autre.

Mais voilà.

J'erre d'une pièce à l'autre. Je traîne, je sauvageonne. Je fantasme nos retrouvailles. Et je ne sais toujours pas comment je vais lui parler.

On dit quoi à sa meilleure cousine quand elle a été violée en plein pendant le bac ? On s'adresse comment à celle qui n'a pas répondu depuis douze jours, et qui est allée à sa dernière épreuve après avoir passé la nuit au commissariat, des heures à subir l'interrogatoire des flics et puis l'examen d'un médecin ? On fait semblant qu'il ne s'est rien passé, ou on arrive à la regarder dans les yeux ? On avale ses propres questionnements pour écouter sa douleur ?

En vrai, je ne sais pas comment ça s'est passé exactement. Ma mère ne m'a donné aucune précision, elle a même attendu le soir pour m'en avertir ; il fallait me protéger jusqu'à la fin de mes propres épreuves, paraît-il. Donc il s'est écoulé plus de vingt-quatre heures avant que je sois au courant. Entre-temps, j'avais envoyé une dizaine de messages à Cass, tous plus débiles les uns que les autres (genre « vivement tout à l'heure, on sera soulagéeeeee, enfin ! » ou « ouh ouh, c'est Laly, tu te souviens que j'existe ? »). J'aurais aimé les effacer de mon historique – du sien, surtout.

Și cu atât mai puțin: „Dă-o-ncolo de treabă, ți-am tot trimis mesaje și n-ai răspuns la niciunul. *Nada*¹. Douăsprezece zile de tăcere totală. Să nu-mi mai zici că sunt cea mai bună verișoară a ta!“.

„Cele mai bune verișoare“, așa am hotărât să ne spunem. Cele mai bune prietene, plus gradul de rudenie. Locuim la 600 de kilometri distanță. Ea – în regiunea pariziană, eu – la Bordeaux. Dar distanța nu ne-a împiedicat niciodată apropierea. Cu excepția ultimelor douăsprezece zile.

În mod normal, ne trimitem tone de mesaje, iar de văzut, ne vedem în vacanțe. Vara, două luni împreună, la Mamita. Și, în plus, câte o săptămână pe ici, pe colo. Credeam că așa o să meargă mereu, an de an.

Dar uite că nu.

Mă plimb dintr-o cameră în alta. Pierd vremea, mă fâțâi de colo-colo. Îmi imaginez revederea. Și tot nu știu ce să-i spun.

Ce poți să-i spui celei mai bune verișoare care a fost violată fix în perioada bacului? Cum să te adresezi celei care nu a mai dat niciun semn de douăsprezece zile și care a mers la ultima probă după ce a petrecut noaptea la secție, îndurând ore-n șir interogatoriul polițiștilor, apoi examenul medical? Te prefaci că nu s-a întâmplat nimic sau o privești drept în ochi? Îți înghiți întrebările ca să-i ascuți durerea?

Adevărul este că nu știu ce s-a întâmplat exact. Mama nu mi-a dat niciun detaliu, ba chiar a așteptat seara ca să-mi spună; se pare că trebuia să mă protejeze până ce îmi terminam și eu toate examenele. Așadar, au trecut douăzeci și patru de ore până ce am aflat. Între timp, îi trimiseseam o duzină de mesaje lui Cass, unul mai tâmpit ca altul (gen „Abia aștept să treacă, o să respirăm ușurate în sfârșit!“ sau „Hei, hei, aici Laly, îți mai amintești de existența mea?“). Mi-ar fi plăcut să le pot șterge din istoricul conversațiilor; de fapt, mai ales dintr-al ei.

¹ „Nimic“ (în spaniolă în original) (n. trad.).

J'ai eu beau questionner, questionner, et encore questionner, ma mère est devenue un mur. Elle disait qu'elle ne savait rien, ou presque rien, et que Cassandra n'aurait qu'à m'expliquer elle-même. Elle a simplement ajouté que ça s'était passé dans le train, et que les agresseurs étaient deux.

Tension maximale à la maison.

J'ai envoyé je ne sais combien de messages. Des excuses, des smileys, des encouragements. Pas de réponse.

Après, on a eu les résultats du bac. J'ai su que Cass avait obtenu le sien sans mention – c'était déjà bien, vu le 6/20 au grand oral, coef. 16. Moi, je me suis sentie stupide, avec mon 14,06 de moyenne et ma petite vie sans problème. J'aurais préféré lui filer des points, et qu'on oublie tout ça. Qu'on raye du procès-verbal l'expression « viol en réunion » et le reste que je ne peux pas imaginer.

Je ne sais rien d'autre. Voilà. Le reste, c'est du silence et du vide.

Alors, comment je vais accueillir ma cousine quand elle va arriver demain ?

Mamita et maman n'arrêtent pas de se parler à voix basse, derrière le bar, dès qu'il n'y a personne. Lorsque j'apparais, elles se taisent. Le seul avantage, c'est que je suis dispensée de la corvée d'essuyage de verres.

Je n'en peux plus d'être traitée comme une gamine de six ans, incapable de comprendre. Pourquoi elles ne se rendent pas compte que j'ai besoin de savoir ? Moi aussi, ce viol me blesse, me glace, me rend malade. Je me sens à l'écart de ce qui compte.

C'est comme si je n'existais plus, comme si Cass avait pris toute la place.

Oricât am întrebat-o și răsîntrebat-o pe mama, a rămas mută. A spus că nu știe nimic – mă rog, aproape nimic – și că o să-mi explice Cassandra totul. Nu a pomenit decât că s-a întâmplat în tren și că au fost doi agresori.

Tensiune la cote maxime în casă.

I-am trimis nu știu câte mesaje. Scuze, fețe zâmbitoare, încurajări. Niciun răspuns.

Apoi am primit rezultatele de la bac. Cass l-a luat fără mențiune, dar a fost foarte bine și așa, date fiind cele 6 puncte din 20 pe care le-a luat la proba orală, cu un coeficient de 16¹. Eu m-am simțit stupidă cu nota mea mediocră de 14.06 și viața mea mărunță, lipsită de probleme. Aș fi preferat să-i pot da de la mine niște puncte și să uităm totul. Să ștergem din procesul-verbal sintagma „viol în grup” și tot restul, pe care nici măcar nu mi-l pot imagina.

Altceva nu știu. Asta e tot. Restul e tăcere. Vid.

Deci cum am s-o întâmpin eu pe verișoara mea mâine, când o să ajungă?

De îndată ce nu e nimeni în preajmă, Mamita și mama şușotesc non-stop în spatele tejghelei din bar. Cum apar, amuțesc amândouă. Singurul avantaj e că sunt scutită de corvoada ștersului paharelor.

Nu mai suport să fiu tratată ca o puștoaică de șase ani, incapabilă să înțeleagă. De ce nu realizează că am nevoie să știu? Violul ăsta mă rănește și pe mine, mă îngheață, îmi face rău. Mă simt ținută la distanță de ceea ce contează.

E ca și cum eu nu mai exist, ca și cum Cass ar fi umplut tot spațiul.

¹ În sistemul de evaluare din Franța, fiecare probă are un coeficient care indică ponderea sa în calculul final al notei de bacalaureat. Un coeficient de 16 arată importanța semnificativă pe care proba respectivă o are în evaluarea globală a elevului (n. red.).

2

*« Fini l'hypocrisie, moi j'me casse de là !
J'en ai marre des langues de bois ! »*

Zaz, « Je veux »

Le soir, après le dîner, je me faufile dans l'arrière-cuisine, qui donne sur le café. Décidée à y rester jusqu'à ce que j'aie surpris tous les secrets entre ma mère et ma grandmère. Ceux qu'elles se murmurent à voix basse, ceux des conciliabules.

D'abord, il ne se passe rien. Une conversation anodine faite de « il n'y a pas eu beaucoup de clients aujourd'hui » et de « tu n'as pas trouvé que monsieur Delaveine était fatigué ? J'espère qu'il n'a pas de rechute de son cancer ».

La mousse au chocolat me reste sur l'estomac, je n'aurais pas dû m'en resservir deux fois. D'ailleurs, maman signale au passage que je mange trop, je devrais faire attention.

— Oui, répond Mamita. Elle a un peu forci, ta fille, ces derniers temps. Bah, c'est peut-être la faute du bac. Elle devait grignoter pendant qu'elle révisait. Espérons qu'elle perdra quelques kilos cet été.

Quoi, j'ai grossi, moi ? Bruits de vaisselle, mousse au chocolat qui passe encore moins bien. Et soudain :

— Les filles veulent toujours faire leur randonnée ? demande Mamita.

— Je n'en sais rien, soupire maman. Ça m'étonnerait que Cassandra ait envie de s'aventurer sur les chemins et de dormir à la belle étoile. Et que Marion le permette. Tu te rends compte des risques !

2

*„Gata cu ipocrizia, eu o șterg de-aici!
M-am săturat de platitudinii!“*

Zaz, *Je veux*

Seara, după cină, mă furișez în bucătăria din spate, care dă spre bar. Sunt hotărâtă să rămân acolo până aflu toate secretele pe care și le împărtășesc mama și bunica. Cele pe care și le spun în șoaptă, între patru ochi.

La început nu se întâmplă nimic. Conversație anodină, formată din „N-au fost prea mulți clienți azi“ și „Nu ți s-a părut că domnul Delaveine era cam vlăguit? Sper că nu i-a revenit cancerul“.

Spuma de ciocolată mi-a căzut greu la stomac, n-ar fi trebuit să-mi pun două porții. De altminteri, mama remarcă în treacăt că mănânc cam mult și că ar trebui să fiu atentă.

— Da, răspunde Mamita. Fiică-ta s-a cam împlinit în ultima vreme. Ei, lasă, poate e din cauza bacului. Probabil a simțit nevoia să ronțăie în timp ce învăța. Să sperăm că o să dea jos câteva kilograme vara asta.

Cum adică, m-am îngrașat? Zgomot de vase, senzația că spuma de ciocolată e din ce în ce mai grea în burta mea. Și brusc:

— Fetele au de gând să meargă mai departe cu expediția lor? întreabă Mamita.

— Habar n-am, oftează mama. N-o văd pe Cassandra având chef să se aventureze pe drumuri necunoscute și să doarmă sub cerul liber. Și nici pe Marion dându-i voie. Îți dai seama de riscuri!

— Il n'y en a pas plus qu'avant, observe ma grandmère. Elles sont deux, elles peuvent s'entraider. Rien à voir avec un voyage seule dans le train...

Nouveaux bruits de vaisselle et de robinet qui coule. J'ai chaud, j'ai froid, j'ai peur. Peur de cet été qui part en vrille, peur de ce projet que nous préparons depuis l'année dernière et qui risque de virer au néant.

Peur de revoir Cass, et de ne pas savoir comment lui parler.

Elles finissent par passer la serpillière et fermer le café toutes les deux. Je n'ai percé aucun secret. J'ai simplement mal au ventre et envie de vomir.

Mamita tient le seul troquet à dix kilomètres à la ronde. Depuis des années. Elle s'y accroche, elle dit que c'est important pour que le village continue à vivre. Mais il n'y a presque plus personne. Que des habitués, qui s'asseyent toujours à la même place et parlent en boucle de sujets qu'on connaît par cœur.

Son rêve, ç'aurait été que maman prenne sa suite. Mais elle n'a jamais voulu en entendre parler.

— Comment tu voudrais que je gagne ma vie ? Il ne se passe presque rien, ici. Moi, j'ai besoin de voir du monde, de sentir la vie pulser. Pas d'assister à des enterrements qui contribuent chaque fois davantage à dépeupler les rues. Il n'y a que des vieux dans ce village !

— Je te rappelle quand même que tu y es née.

— Justement, je ne voudrais pas imposer ça à ma famille, maman.

— Ta famille, ta famille... Maintenant que tu as divorcé, tu es libre de choisir ce qui te plaît, non ? Et puis Laly pourrait vivre seule, elle a fêté son dix-huitième anniversaire. Je te rappelle qu'à son âge, tu étais déjà partie de la maison.

— Je n'ai pas envie de m'installer ici, maman, c'est aussi simple que ça.

Mamita prend un ton pincé et lustre le bar en me jetant un coup d'œil agacé. Cette même scène se reproduit, avec quelques petites variantes, trois ou quatre fois par été. Je ne dis rien, qu'est-ce que je

— Nu-s mai multe decât înainte, remarcă bunica. Apoi, sunt două, se pot ajuta. N-are nimic de-a face cu o călătorie de una singură cu trenul...

Alte zăngănituri de farfurii, apa curgând la robinet. Mi-e cald, mi-e frig, mi-e frică. Mi-e frică de vara asta care o ia razna, mi-e frică de planul nostru pe care-l rumegăm de anul trecut și care riscă acum să se facă țandări.

Mi-e frică s-o revăd pe Cass și să nu știu ce să-i spun.

În cele din urmă, Mamita și mama dau cu mopul și închid barul. Nu am prins niciun secret. Mă doare burta și îmi vine să vomit.

Mamita are singurul bar pe o rază de 10 kilometri. De ani de zile. Se agață de el, spune că e important pentru ca satul să își poată continua viața. Dar nu mai vine aproape nimeni. Doar cei câțiva clienți obișnuiți, care se așază mereu în aceleași locuri și vorbesc iar și iar despre subiecte pe care le știm pe de rost.

Visul ei ar fi fost să îl preia mama. Dar ea nici n-a vrut să audă.

— Cum ai vrea să-mi câștig existența? Aici nu se întâmplă aproape nimic! Eu trebuie să văd oameni, să simt pulsul vieții. Nu să asist la înmormântări care nu fac decât să contribuie și mai mult la pustiirea ulițelor. Nu au mai rămas decât bătrâni în satul ăsta!

— Îți amintesc că și tu te-ai născut aici.

— Tocmai de-aia nu vreau să-mi oblig familia să vină aici, mamă.

— Familia ta, familia ta... Acum că ai divorțat, ești liberă să alegi ce-ți place, nu? Și apoi, Laly ar putea să locuiască singură, doar a împlinit optsprezece ani. Nu uita că, la vârsta ei, tu plecaseși deja de acasă.

— Nu, mamă, pur și simplu nu am niciun chef să mă mut aici.

Mamita face o mutră înțepată și se apucă de lustruit tejgheaua, aruncându-mi o privire iritată. Scena asta se repetă, cu mici variațiuni, de trei sau patru ori pe vară. Eu nu spun nimic; ce-aș

pourrais ajouter ? Je m'appuie sur le juke-box et je souris sans prendre parti pour personne.

Il est en panne depuis des années. Au début, quand Papili était encore vivant, il a essayé de le réparer, mais comme il fonctionne avec des disques vinyle, il a fallu se résoudre à le laisser trôner dans un coin de la grande salle, en option décorative.

D'ailleurs, c'est comme ça qu'avec Cass, on a eu l'idée de notre « Juke Vox », pour remplacer les disques défaillants. Les clients choisissaient leur chanson favorite, elle se mettait à la guitare, je chantais. Et zou, on gagnait une pièce ou deux. Ils regardaient Mamita avec un clin d'œil en répétant « elles ont du talent, tes petiotes » et petit à petit, on a commencé à le croire. À prendre des cours de musique, à s'entraîner, à répéter ensemble.

Juke-box, Juke Vox. De la boîte à la voix...

L'année dernière, on s'est dit qu'on devrait dépasser le cadre du café de Mamita. Et on a imaginé un été à se balader, guitare à la main et sac au dos. Après une longue bataille, on a fini par obtenir l'autorisation parentale.

Le truc, c'est qu'on n'avait pas prévu le *tout petit* détail du train.

Et je n'avais pas anticipé le silence de Cassandra après.

Dans la chambre, la fenêtre est ouverte. J'adore la vue, les couleurs rouge et bleu clair de la nuit en train de tomber sur la garrigue. Depuis qu'on est petites Cass et moi, on se bat pour avoir le lit qui se trouve face au coucher de soleil. On a fini par décréter qu'on alternerait. Une année c'est elle, la suivante c'est moi.

Normalement, j'ai droit au bon lit, mais j'ai pris l'autre. Pour lui laisser le meilleur, après ce qu'elle a vécu, j'ai pensé que c'était normal.

putea adăuga? Mă sprijin de juke-box¹ și zâmbesc, fără a lua partea nimănui.

E în pană de ani de zile. La început, când Papili încă trăia, a încercat să-l repare, dar, cum funcționează numai cu discuri de vinil, s-a văzut nevoit să-l lase să troneze într-un colț al sălii celei mari, cu rol strict decorativ.

De altminteri, așa ne-a venit – mie și lui Cass – ideea cu „Juke Vox”², pentru a înlocui discurile lipsă. Clienții își alegeau cântecul preferat, ea lua chitara, iar eu cântam. Și așa am câștigat și noi câțiva bănuți. Clienții se uitau la Mamita, îi făceau cu ochiul și spuneau „Au talent puștoaicele tale”. Încetul cu încetul, am început să credem și noi asta. Să facem cursuri de muzică, să învățăm, să repetăm împreună.

Juke-box, Juke Vox. De la aparat, la voce...

Anul trecut ne-am spus că ar trebui să depășim granițele barului buncii. Și am plănuțit o vară de peregrinări cu rucsacul în spate și chitara în mână. După o lungă bătălie, am obținut aprobarea părinților.

Chestia este că nu am prevăzut *amănuntul* cu trenul.

Și nu am anticipat tăcerea lui Cass de după.

Fereastra din dormitor e deschisă. Îmi place priveliștea, nuanțele bleu-roșiatice ale nopții care se lasă peste tufăriș. Încă de când eram mici, Cass și cu mine ne băteam pe patul așezat cu fața la asfințit. Am sfârșit prin a stabili că vom face cu rândul. Un an îl ia ea, un an îl iau eu.

În mod normal, anul ăsta era rândul meu la patul cel bun, dar l-am luat pe celălalt. Mi s-a părut normal să i-l las ei pe cel mai bun, dat fiind ce i s-a întâmplat.

¹ Tonomat; pick-up semiautomat care se declanșează cu ajutorul unei monede sau al unui jeton și care are un sistem selector de discuri (n. red.).

² „Vox” înseamnă „voce” în limba latină. În utilizare modernă, termenul poate avea și semnificația de „opinie” sau „punct de vedere”, mai ales atunci când se referă la opiniile publice sau colective (n. red.).